

Véleli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHEVICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i fővárnyszéki bejegyzési száma 33
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

ABCD

Néhány nap óta az angol propaganda egy új fogalommal dolgozik Japán ellen. Ez a fogalom az ABCD-front. Eme betűk mögött azok a hatalmak sorakoznak, amelyek Japán ellen tömörültek: Amerika, Británia (Anglia), China (Kína), Dutch-India, azaz Holland-India, ezt jelenti a D betű. Hogy Holland-India is csatlakozik Japán ellenségeihez, az sejtethető volt ama tanácskozások után, amelyeket az angolok és amerikaiak Bataviában eredményesen folytattak. A fegyver pedig, amelyet az ABCD kötelékében alkalmazni akarnak, a nyílt gazdasági háború. A csendes bojkott Ausztrália és Kanada részéről már régebben tart. A zárlat kiszélesítése sem okoz nagyobb fejtörést, csak a diplomáciai levéltár ama titkos rekesztét kellett kinyitni, ahol bizonyos irások már évek óta készen fekszenek. Ezek pedig azok a tervek, melyek szerint már régebben szándékoztak a szanckciókat alkalmazni Japán ellen a Kínában történt katonai lépések miatt. Akkoriban lezajlott a vihar egy pohár vízben és a gyakorlati megfontolások nyilvánvalóvá tették Amerika és Anglia számára, hogy az ilyen erőszakos gazdasági retorziók alkalmazása sem nem okos, sem nem célszerű. Akkor ugyanis még frissen hatottak az Olaszország ellen alkalmazott gazdasági megtorló intézkedések keserű tanulságai.

Ami akkor célszerűtlennek látszott, vajjon indokolt-e most? Mert Japán az elmúlt esztendőben bizonyára nem volt tétlen, igyekezett gazdaságilag úgy berendezkedni, hogy az angol-amerikai blokádnak ne érje készületlenül. Utóbbi feltételek azonban nemcsak elmélet, hanem eleven valóság is, mert Japán éppen a legutóbbi időben mindent megtejt, hogy függetlenítse gazdaságát minden meglepetés ellen. Nippon a vele barátságos országokkal igen előnyös árucserre megállapodásokat létesített, a számára szükséges anyagokból igen sokat összegyűjtött, azonkívül Kelet-Ázsiában értékes nyersanyagforrásokra tett szert.

Igy megállapítható, hogy Japán egy esetleges elzárási törekvéssel szemben ma még erősebb mint valaha és inkább okozhat károkat a megtorlás politikáját szándékló hatalmaknak, mint önmagának. Az ABCD-front további fegyvere a japáni követelések zárólása. Eddig még nem ismeretes, hogy ebben az esetben, kinek számára kedvezőbb a tartozik-követel mérleg. Mert a Japánnal szemben így eljáró hatalmaknak is vannak követeléseik ezen országtól és így végeredményben meglepetések is lehetségesek. Erre a feltevésre igen alapos okot szolgáltat a gazdasági helyzet. Arról ugyanis még sohasem hallottunk, hogy Távolkelet tulságos igyekezetet tanúsított volna Amerika és Anglia ipari, kereskedelmi vagy más gazdasági természetű meghódítására. Ellenben ugy Anglia, mint Amerika végtelen nagyméretű, távolkeleti gazdasági expanziója közismertes. Így nem lehetetlen az az elképzelés, hogy ezen hatalmaknak több követelése fog befolytani Japánban, mint amennyit előbbiek zárolták.

Az elemzés terén Japán százszázalékosan képes önmagáról gondoskodni. Rizs, hal és szójabab, a husa és henyere a japán embernek. Ebből pedig van bőségesen elég. Másrészt áll azonban a helyzet az ipari nyersanyagokkal. Japán elégséges szénrel rendelkezik ugyan, annál kevesebb azonban a vasérc és még nagyobb a hiány más érceiben, valamint nyersolajban, gyapjában és gyapotban. Egyéb textilanyagokkal és selyemmel viszont bőségesen rendelkezik Japán ezek révén tehát meg tudja kapni azt, amit nélkülöz. Bevételnek csak háromötöde az, amit Japán eddig a most vele szemben ellenséges országoktól kapott. Ezt a töredékrészt tehát a vele barátságos idegen országokból is meg tudja szerezni.

Látnató tehát, hogy a Japán ellen indított blokádmozgalomnak csak bizonyos papirformája van, amely a valóságban éppen oly kevéssé hajtható végre, mint az annak idején Olaszország ellen nagy garral behirdetett szanckciók. Ha az Európa szívében fekvő Itáliában nem lehetett ezt végrehajtani úgy, hogy annak igazi kára legyen belőle, akkor még kevésbé alkalmazhatók ezek az eszközök a messzi Ázsiai Távolkeletben. A blokádnak fegyvere ezek után Japánnal szemben csak csonka fegyver, sőt tönpa fegyver. Erre tanít meg a világszerte gazdasági ABC. A Japán ellen alakult ABCD-front tehát akkor sem lehet hatályos, ha akár még egy D betűt is függesztenek hozzá.

Jelentős angol és szovjet csapatmozdulatok folynak a török határ irányában

Münchenből jelenti a Stefani-iroda: A „Münchener Neueste Nachrichten” című német lap ankarai levelezője szerint az Iránba behatolt szovjet csapatok zöme nem Teherán felé igyekszik, hanem a török határ irányában halad. Jelentős angol csapatösszevonásokat jeleznek ugyanekkor Szíria és Irak határáról. Nem valószínűtlen tehát, hogy az angolok és a bol-

sevisták a közeli jövőben nyomást gyakorolnak Törökországra, hogy szögezzék le magatartását és alkalmazza az állítólagos török-szovjet egyezmény feltételeit. A lap levelezője megjegyzi, hogy a török kormány általakításáról terjesztett híresztelések az angol mesterkedéseknek tulajdoníthatók. (Rador.)

A német légi erő és haditengerészet súlyos csapást mért a szovjet flottára és a brit hajókaravánokra

A német vezéri főhadiszállás tegnap kiadott harctéri jelentése a következő:

A Ladoga-tótól keletre előnyomuló finn csapatok elérték a Swir-folyót.

Az Anglia elleni háború során a légi erő erősebb kötelékei az elmúlt éjszaka a Tyne-Humburnél katonai berendezéseket és a brit keleti parton kikötőket és repülőtereket bombáztak nehéz és legnehezebb kaliberű bombákkal. Robbanások és tüzek jelezték ennek a támadásnak az eredményeit.

Gyorsnaszadók az angol partoknál támadást intéztek egy erős védelem mellett haladó hajókaraván ellen és öt felfegyverzett kereskedelmi hajót súlyosítottak el, összesen tizenötezer tonna ürtartalommal.

A légi erők tegnap és az elmúlt éjszaka az angol keleti partoknál és a Farói szigetekenél három keres-

kedelmi hajót súlyosítottak el, összesen tizenkétezer tonna ürtartalommal.

A Csatorna környékén nappal lefolyt légi harcokban az angolok öt vadász és három bombavető repülőgépet veszítettek.

A haditengerészet egységei a norvég és a hollandiai partoknál három angol bombavető repülőgépet lőtek le.

A legutóbbi éjszakán angol repülők hatoltak Németország északi és nyugati részén Berlin körzetébe. Az erős légvédelem tüzeiben az ellenséges támadás nem tudott érvényesülni. A ledobott robbanó- és gyújtóbombák következtében a polgári lakosság halottakat és sebesülteket veszített.

Éjszakai vadászrepülők és a légelhárító tüzérség a tizenöt bombázók közül tizenöteget, a tengerészeti tüzérség pedig háromat lelőtt.

Szentpétervár már legfeljebb két-három hétig képes tartani magát

A Rador stockholmi jelentése szerint, azok a szentpétervári menekültek, akiknek sikerült eljutni a finn állásokhoz, kijelentették, hogy

Szentpétervár már csak két-három hétig állhat ellent az élelmiszerhiány és az egyre növekvő német katonai nyomás miatt.

Ezek a menekültek azt is elmondották, hogy Szentpétervár polgári lakosságának eltávoztatását nem lehetett végrehajtani a német hadsereg gyors hadmozdulatai következtében, amelyekkel körülzárták a várost.

A nyugati részéről Szentpétervárra menekült emberekkel a város lakosságának száma öt millióra növekedett.

Rendes körülmények között a városnak háromszáz millió lakosa volt. A menekültek csak nagy nehézségek árán találnak élelmiszereket és a legtöbben lakás nélkül

a parkokban és az utcákon tanyáznak.

Azok a menekültek, akik szeptember elején hagyták el a várost, megerősítették azt a hírt, hogy az egész lakosság katonai szolgálatot teljesít, hogy közreműködjen a város védelmében. Azok a lakosok, akik alkalmatlanok katonai szolgálatra, az erődítési munkálatoknál dolgoznak. A falragaszok állandóan figyelemztetik a lakosságot Vorosilov marsall felhívására:

Szentpétervár veszélyben van, az ellenség a város kapuinál van.

AZ ÜZEMEK LEALLTAK...

Szeptember hónap elején az ágyudörgés olyan közelről hallatszott, hogy az a hír terjedt el, a németek elfoglalták Gacerasonet és Ljupanatot.

A légiriadók Szentpétervárot egyre hosszabbak lesznek és néha több mint öt óráig tartanak.

Szentpétervár környékét a német repülők állandóan bombázzák. Szeptember elseje óta a város nem hagyható el.

Helsinki-ből jelenti a Rador: A Stefani-iroda értesülése szerint a finn vonalakra érkezett hadifegyverek és szökevények, amelyek Szentpétervár körzetében voltak, kijelentették, hogy a város különös képet nyújt. A házak falaira felragasztották Sztalinnek a város védelmére vonatkozó felhívását tartalmazó óriási plakátokat.

Az üzemek és műhelyek leálltak, mert a munkásokat felfegyverezték és a frontra küldték, bár sokan közülük nem tudják kezelni sem a fegyvert.

Az öregek és a nők a vasutvonal és az utak menté gyülekeznek.

Megpecsételődött a szovjet flotta sorsa a Balti-tengeren

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes helyen nyert értesülés szerint

az elmúlt héten a német tengerészet súlyos veszteségeket okozott a szovjet hadi és kereskedelmi tengerészetének.

Az elsüllyesztett szovjet hajók között van negyvenhárom szállítóhajó is, amelyen csapatok és hadi-

anyagok voltak. Ezenkívül elsüllyesztettek három torpedórombolót, kilenc aknaszedő hajót, kilenc másik hadihajót és három órnajót. Ezenkívül súlyosan meg rongáltak három nehéz cirkálót, másik három nehéz cirkálót a Kirov osztályból, három torpedórombolót, egy aknaszedő hajót, ezenkívül nyolc szállítóhajót. Ha ehhez még hozzászámítjuk a német harci repülőket által

elpusztított huszonkét kereskedelmi hajót, összesen hetvennégy ezer tonna úrtartalommal, egy szovjet cirkálót és két torpedórombolót, valamint a megromboló hajókat: egy segédcirkálót, négy torpedórombolót és harminckilenc kereskedelmi hajót, akkor megállapítható, hogy

a német haditengerészet és harci repülők megakadályozták a bolsevistáknak Revalból és a balti kikötőkön belüli elmenekülését.

Ezenkívül hatvan hajót a németek által elhelyezett aknázár gyújtott fel és ezzel megpecsételte a szovjetek vereségét a Balti-tengeren.

ELNEMITOTT SZOVJET ÜTEGEK

Berlinből jelenti a Rador: Ozeacov várossal szemben levő szigetről a bolsevisták szombaton meg-

Súlyos csapás érte Alexandria tengerészeti támaszpontjait

Berlinből jelenti a Rador: A német vezéri főhadiszállás közli, hogy

a keleti fronton a hadműveletek rendszeresen folynak.

Az Anglia körüli vizeken a német repülők az elmúlt éjszaka négy, összesen tizenháromezer tonna úrtartalmu szállítóhajót, amelyek hajókaravánban haladtak, elsüllyesztettek és egy másik nagy kereskedelmi hajót megromboltak.

Szeptember 7-re virradó éjszaka más német repülők a Suez-csatorna közelében levő Abu Suaila repülőteret bombázták sikeresen. A hatodikára virradó éjszaka

Alexandria tengerészeti támaszpontjai ellen

Harmincezer tonna brit hajótér megsemmisülése

Berlinből jelenti a Rador: Tegnap éjjel a német harci repülők angol vizeken

harmincezer tonna ellenséges hajótér süllyesztettek el,

ötözet pedig megromboltak.

Ujabb jelentés szerint az elsüllyesztett brit hajók közül egyet a Szent György-csatornában pusztítottak el, ez tízezer tonnás volt. Másik két hajót — tíz, illetve négyezer tonna úrtartalommal — fővestof kikötője előtt semmisítették meg a német bombák, ugyanezen karavánban egyébként megromboldott egy ötezer tonnás brit hajó is.

HÁBORUS USZÍTÁS

Rómából jelenti a Rador: Virginia Gayda, a Voce d'Italia című lapban vezető helyen foglalkozik a

Jellemző szovjet dokumentum

Helsinki-ből jelenti a Rador: A finn csapatok kezébe került egy parancs, amelyet Sztalin, Molotov, Vorosilov, Budjeny és Timocsenko írtak alá. A parancs ez év augusztus 16-án készült és a 270. számot viseli. Ebben szigorúan bírálják három szovjet tábornok „megfutamodását”.

Ezek a tábornokok a következők: Kacjalov tábornok, a huszonnyolcadik hadtest parancsnoka, Pondej tábornok a tizenkettedik hadtest parancsnoka és Kirolov tábornok a tizennyolcadik hadtest parancsnoka, akik hadifogságba kerültek. Ezeket a tábornokokat a parancsban gyávának és szökevényeknek nevezik. A parancs felszólítja a politikai biztosokat és a katonai parancsnokokat, hogy

fogják el vagy löljék agyon azokat, akik elhagyják a csatateret.

Ezenkívül ezek családtagjait is le kell tartóztatni.

A finn haderő kettős nagy sikere

Helsinki-ből jelenti a Rador: A finn hadsereg által az elmúlt három nap alatt elért sikerek a Ladoga és Onega-tó között egyre jobban kibontakoznak. Mannerheim marsall csapatai a Syaeri folyó hosszában

kísérleték a város lakónegyedeinek bombázását. A német tüzérség tűz alá vette a szovjet ütegeket és találalatokkal elnémította azokat.

NAGY SZOVJET VESZTESÉGEK ODESSZÁNÁL

Berlinből jelenti a Rador: A lakonikus harctéri jelentéseken kívül a harcterről érkezett hírek szerint a keleti front központi szakaszán heves harcok folynak, ezenkívül a Szentpétervár elleni támadás is megerősödött. Az Odesszából érkezett hírekben kiténik, hogy a bombázás következtében a szovjet csapatoknak okozott veszteség sokkal nagyobb, mint ahogyan azt az előző jelentések közölték.

intézett légi támadás alkalmával nagy károkat okoztak a kikötő keleti részében, ahol a petróleumraktárak kigyulladtak.

A német repülők a szuezi csatorna bejáratánál levő egyik nagy kereskedelmi hajót súlyosan megrombolták. Néhány angol repülő az elmúlt éjszaka Németország nyugati része és a norvég tengerpart fölé hatolt. A ledobott bombák lakónegyedekre hullottak és Bakun és Dortmund környékén néhány polgári személy meghalt és megsebesült. Az éjszakai vadászrepülők és a léghárító tüzérség

tíz angol bombavető gépet lelőtt,

míg a tengerészeti tüzérség egy angol gépet pusztított el.

Daily Express című angol lap cikkével, a háboru további menetére vonatkozó amerikai tervekkel kapcsolatban. Az angol-amerikai háborus uszítók ezután is

a háboru kiterjesztésére

és a bonyodalmak növelésére törekszenek, — írja Gayda.

TIZ ANGOL REPÜLŐGÉP PUSZTULÁSA

Berlinből jelenti a Rador: Szeptember 6-ról 7-re virradó éjjel angol bombavetőik berepültek Nyugatnémetország légterébe. Több helyen gyújtórobbanó bombákat dobtak le. A német léghárító tüzérség és a vadászgépek tíz angol gépet leltek.

Ügyelni kell arra is, hogy a tiszték ne távolítsák el rangjelzésüket és ne adják meg magukat. Az összes katonának függetlenül a rangfokozattól, az a kötelességük, hogy ha egységüket bekerítették, kérjék feletteseiket, tegyenek kísérletet a bekerítő gyűri át-törésére.

Azokat a feletteseket és katonákat, akik megadást javasolnak, meg kell semmisíteni.

A parancs még megjegyzi, hogy a hádosztályparancsnokoknak és politikai biztosoknak el kell távolítani a zászlóalj, vagy ezred parancsnokokat és más egységek vezetőit, ha azok nem teljesítik kötelességüket, vagy le kell fokozni és agyon kell löni őket és olyan aantással kell helyettesíteni, aki bizonyosságot tett vitéségéről. A parancsban végül leszögezik, hogy a parancsot az összes egység előtt fel kell olvasni.

Elvezekedve a mostani hadjárat két legjelentősebb célját elérték: a Sztalin-csatornát megszakították, a Szentpétervár—Murmansk közötti vasútvonalat pedig kettévágták.

személyek száma ötvennégyről kétszáznyolcvannolcra, az angol konzulátusoké pedig százötvenről négyszáznegyvenkilencre szökkent. A háboruellenes körök ezzel kapcsolatban kérték, indítsanak vizsgálatot az angol missziók tevékenységére vonatkozóan.

Közvetlen veszélytől tart már Kanada miniszterelnöke is

Stockholmból jelenti a NTI, hogy a Reutersügynökség közlése szerint Mackenzie King kanadai miniszterelnök Angliából történt visszatérte alkalmából kijelentette, hogy utja, a legmegfelelőbb pillanatban ment végbe, mert meggyőződhetett, hogy

közvetlen veszély forog fenn. A kanadai miniszterelnök végül annak a véleményének adott kifejezést, hogy a nemzeti szocialista Németországot csak a „szabad” emberek állandó ellenállásával lehet legyőzni.

Visszacsalolási kölcsönt jegyezni:

Köteleesség!

A bucarestii nuncius kihallgatása XII. Pius papánál

Vatikánvárosból jelenti a Rador: Öszentsége XII Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Andrea Casulo érseket, a Szentszék bucarestii apostoli nunciát.

Kilenc évi börtönre ítélték egy kirakatfosztogatót

Milánóból jelentik: Angelo de Paoli ötven esztendőes milánói férfi az elsőtétítést felhasználva egy nagy szövétáruháza kirakatát bezúzta és tizenegyezer lira értékű ruhaanyagot elemelt. Másutt hasonló tolvajlásokat követett el. Paolit hamarosan letartóztatták és a törvényszék most kilenc évi elzárásra ítélte.

Hotel „Európa”-szálloda

Timisoara IV., Bul. Reg. Mihai I. 17

A vasuti állomástól a Belvárosba vezető főuton

Központi fűtés
Hideg-meleg folyóvíz
Családi kényelem, olcsó árak
Telefon 21-19

„Halott van a házban!”

Egy aradi kőműves előre jelezte öngyilkosságát, — de az emberek már csak holttestét találták meg.

Tiriteanu Ioan 38 éves arad-ségai kőműves az elmúlt reggel egyedül maradt otthon Corobau-utca 1 szám alatt levő házában, magára zárta a kaput és egy cédulára ráírta: Halott van a házban. A papirdarabot a kapu alá dugta, hogy az utcán a járókelők észrevehessék, majd az istállóba ment és felakasztotta magát. Délután egy gyermek megtalálta a cédulát és értesítette a rendőrséget. Amikor Tiriteanura rátaláltak, már rég halott volt. A kőműves az utóbbi időben sokat ivott, de tettének pontos oka még ismeretlen.

A teleplezett bradi aranycsempészes lejtelményei

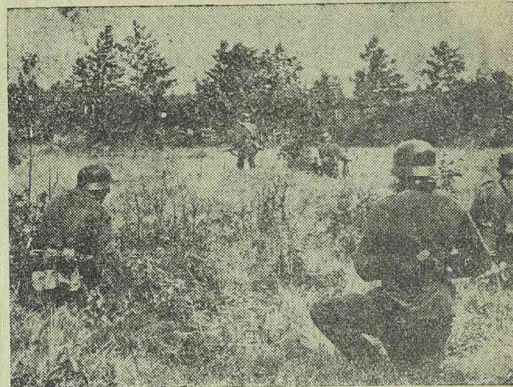
Beszámoltunk arról, hogy a timisoarai rendőrség elfogta Rapeau Georgehe bradi péket, aki csempészt aranyat kínált megvételre egy ékszerésznek. Kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a csempészt aranyat, egy kilo harminnégy deka súlyban, Igna Ioan timisoarai lakosnak adta át megőrzés végett, addig, amíg bevót talál.

Az aranyat azután elásták.

Rapeau azt is bevallotta hogy az arany a bradi Mica-társaság bányájából származik. Ezért átkísérték Bradra, ahol tovább folyt a nyomozás. Vallomása alapján — mint deval tudósítónk közli — megállapították, hogy Rapeau összeköttetésben állott Buglea Sabin, Ruda községbeli lakossal, akinek saját kijelentése szerint 250 gram aranyat, később pedig százezer lelt adott, hogy vásároljon aranyat, amit azonban az nem tett meg. Rapeau eladott aranyat még Soaciu Ion crisciori, Oprea Lazar tarateli, Hotiu Sebastian, David Ion és David Traian orminandi lakosoknak is. Az eladott arany súlya 370—550 gram között váltakozott.

Három hét előtt pedig százezer lelt adott át David Traiannak, hogy vásároljon számára aranyat és erre vonatkozólag írásbeli megállapodást is készítettek. Az aranycsempészeket átadták az ügyészségnek és valamennyit vizsálati fogságba helyeztek.

Felsőruba fehérenemű, varró, szabási, zenei rajz, művirág, keztű, aranyhímzés, játék, bórdobborítás, batik, tanfolyamot kezd. JULIA SOMORAY, munkamester, Timisoara IV., Strada I, Bratariu 12, udvarban, ajtó 4

Menetelő német gyalogság
a keleti frontonNémet utászok foglyul ejtik egy bolsevista erődítés
védőitNémet előőrsök megközelítenek
egy szovjet állást

„Németország új győzelmeiket és új sikereiket kíván Romániának”

Berlinből jelenti a Rador: A német sajtó és rádió különös figyelmet szentelt szeptember hatodikának. Ezen román évforduló alkalmából a német rádió az alábbiakat közölte:

„Ma zárul le egy esztendő, Románia felemelkedése óta. Az egész román nép egységesen tömörül Antonescu marsall körül. A német nép gondolatban a román nemzet mellett van. Amikor 1940 szeptember hatodikán a király és Antonescu marsall átvette az állam kormányzását, az ország kétségbeesztő helyzet-

ben volt. Egy része a bolsevisták kezébe esett és senki sem tudta, hogyan szabadul ki szorongatottságából. Egy évvel később Bessarabia és Bukovina viszszerült az anyaországhoz, ma pedig a román csapatok mélyen behatoltak ellenséges területre. Most a román nép tudja, miért él és miért harcolt. Románia most nincsen egyedül. Megértette az idő szükségességét és Németországhoz csatlakozott. A mostani évforduló alkalmával Németország új győzelmeiket és új sikereiket kíván Romániának.”

A kommunista propaganda az angol aknamunka szolgálatában áll, — mondják Berlinben — de az európai államok résen vannak

Berlinből jelenti a Rador: A kommunista megnyilatkozások elfojtását, melyet a különböző országokból jeleznek, Berlinben az angol-szovjet kísérletekre adott válasznak tekintik, — mert a felelős szervek mindenütt elszántak a rend erőyes fentartására. Ezen jelenség mindazonáltal nem hagyható figyelmen kívül, mert az angol-orosz-amerikai szövetség által használt módszerek nem kímélik ama álla-

matokat, melyeknek minden érdekük meg van arra, hogy — semlegesek lévén — e szomorú tapasztalatok elől védelmet nyerjenek. Berlinben tudják, hogy ezek a kommunista mesterkedések Anglia egyik fegyverét képezik, mellyel az európai szolidaritás frontját igyekezik gyengíteni, természetesen eredménytelenül.

Letartóztatták egy bucurestii szőnyegáruház lozsolgatóit A tettesek apránként száz darab értékes szőnyeget emeltek el az áruház raktárából

Cimpoias Dumitru huszonhat éves fiatal ember az egyik bucurestii nagy bérház portása volt. Cimpoias többször meglátogatta Sass Ioan nevű barátja, — a rendőrség régi „ismerőse” — aki alig várta, hogy újabb betöréssel enyhítse anyagi gondjait. Az alkalom nem is késett soká, mert Sass egy szőnyegüzletet szemelt ki abban a házban, ahol Cimpoias portás volt. Az üzletnek az udvarra is nyílt egy ajtaja, amelyhez Cimpoias

alkulcsot szerzett.

Az egyik éjszaka azután munkához láttak. Kinyitották az ajtót, de azt belül még vasrács torlaszolta el. Ezért felfeszítették a felső szellőztető nyílást és Sass azon keresztül mászott be az üzlet raktárába. Az első alkalommal öt szőnyeget adott ki Cimpoiasnak, aki azokat elrejtette.

Hymódon azután sikerült több mint száz szőnyeget az üzletből elloponiok.

A betörést és a lopást nem vették észre, mert Sass

a raktáron levő szőnyegek közül mindig az alsókat vette el.

A lopott szőnyegek száma egyre gyarapodott és ezért Sass nekilátott a lopott holmik értékesítésének. Sikerült is több szőnyeget eladni és a pénzt megosztotta Cimpoiasal.

Az egyik napon azonban a szőnyegüzlet egyik tisztviselőjének ajánlott megvétele egy szép szőnyeget, amelyet az felismerő. Színelig beleegyezett a vásárba, de kijelentette, hogy a pénz csak délután a lakásán fizetheti ki. Sass délután meg is jelent a tisztviselő lakásán, ahol detektívek fogadták. Eleinte tiltakozott a gyanúsítás ellen, de később

beismerő vallomást tett és Cimpoias is elárulta.

Ennek lakásán azután megtalálták a lopott szőnyegek nagyrészét. Mindkettőt átadták az ügyészségnek, a szőnyeget pedig visszaszolgáltatták a kereskedőnek.

Az angol nőket „meghatotta” szovjet bajtársnők „hősiessége”

Amikor a missek és ladyk az elotársnőkkel barátkoznak

Stockholmból jelenti a Rador: A Reuter-ügynökség híradása szerint a különböző vallásos, politikai és társadalmi egyesülethez tartozó, mindenféle foglalkozású angol nők rokonszenvenyilatkozatot küldöttek a szovjet nők egyik nagygyűlésére. Az angol nők üzenete többek között így hangzik:

„Mi, Nagybritannia női bajtársaink gyanánt üdvözljük a Szovjetunió nőit, akik az összes szabad népek harcában résztvesznek. Megindító és biztató számunkra a szovjet nők hősiessége és állhatatossága.”

Az angol nők üzenete a szokványos nagyképi állítással zárul, amely szerint „az igazság és szabadság alapjainak megteremtéséért küzdenek.”

ANGLIÁBAN A VÖRÖS HADSZEREGÉRT
IMADKOZNAK

Amszterdamból jelenti a NTI, hogy György angol király kérésére az angliai „nemzeti imanap” alkalomával valamennyi felekezet templomában istentiszteleteket mutattak be. A canterbury érsek kérte a hiveket, imádkozzanak a nehéz megpróbáltatásnak kitett vörös hadseregért.

Az aradi „FORUM”-filmszínház
Szeptember hó 10-iki szezonnyitó fimbemutatója!

A levegő hősei

A német filmgártás büszkesége! Egy epizód a német légi haderő büszkeségének a „Lützow-brigád”-nak a keleti fronton véghezvitt teljesítményéről! Egy film, amely a német győzelmeiket illusztrálja a keleti fronton

Négy gyermeket megsebesített a felrobbant töltény

Sibiuból jelentik: Petru Dragomiri gazda, Poplaca községbeli lakos házának udvarán játszadozó kisfiúk — Opsişiu Ioan, Dragomir Ioan és Dragomir Petru gyermekei — a kertben elrejtve több töltényt találtak. Egyikük, lévén a legkíváncsi és legmerészebb, le akarta fejteni egy töltény hüvelyét, téglával addig ütögette, míg az felrobbant. Négy gyermek súlyosan megsebesült, egyiküket a sibiui kórházba kellett szállítani, mert sérülése aggodalomra ad okot. A robbanóanyag eredetének kiderítésére a hatóságok vizsélatot folytatnak.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
nyáron is nagy filmeket látszok

Ma utoljára:

Egy élmény! Az amerikai filmművészet párvadiját nyert filmremek!

A múlt árnyai

A főszerepekben: Priscilla Lane, Claude Rains, Rosemary Lane, Jeffrey Lynn
Műsoron kívül az NEA-híradó külön kiadása Moszkva lángok-ban. Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30-kor.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-ter 3.
Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8, Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Három hónapos háztartás való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
fél, negyedévre 240.— lei, fél évre 460.— lei és egész évre
900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, fél évre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Haláságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyar-
matoknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Sétáló millió

Szerelmes férfiak gyakorta mondják szívük höl-
gyének:

— Drágaságom. Kincsem! Egy millióért sem ad-
nalak!

Ítél ez mind csak üres szöbesszéd. Jaj, de sok férj
van a világon, aki két kézzel adná oda a feleségét, ha
valaki egy millió leit kínálna érte. Sőt esetleg még a
feléért is odaadná. De kérdés, akadna-e olyan ember,
aki egy millió, sőt csak félmillió leit is hajlandó volna
áldozni csak azért, hogy bizonyos nőt kizárólagos tu-
lajdonul a magáénak mondhatson?

Am tegyük föl, hogy vannak nők, akik valóban
megérik a milliót, ha csak mint eszményi értéket is.
Vagy esetleg úgy képviselik a milliót, hogy összead-
juk a finom selymeknek, szöveteknek, a cipőnek és
keztüknek feldolgozott bőrknek, valamint a prémek-
nek az értékét, amelyeket ruhaképpen magukon visel-
nek és ehhez hozzáadjuk a fülükben csillogó brilián-
sok, a nyakukban függő aranylánc és gyöngyör, a
csuklójukon fénylő gyémántos karpercek és az új-
jajukon ragyogó drágaköves aranyból, vagy platina-
ból készült gyűrűk értékét. Nem szabad megfeled-
kezni az ajkuk közül kivillgoló aranyfogakról és a
délükben lapuló emilios aranycigarettatárcáról sem.
Hát az ilyen nők a korzón valóban sétáló milliók.

Azonban amikor cikkekünk címét lekopogtuk
az írógépem, éppenséggel nem az ilyen cícomás höl-
gyekre gondoltunk.

A sétáló dísznők helyett sétáló dísznőkről szó-
lunk.

Négyszáz dísznő, azaz, bocsánat: dísznőcska volt
a sétáló millió.

Mentem, mendégéltem a hosszú külvárosi utca
elején, amikor láttam, hogy a másik végénél valami kö-
zeledik a kocsiúton. Bizny jókora falca néhány hóna-
pos mangulica malac volt, dísznőcska, amelyből csak
később lesz dísznő. Nem magasabb még egy sem más-
fé arasznál és nem súlyosabb egyik sem néhány kiló-
nál. Még soká tart, amíg elérik a majdnem félméteres
magasságot és a kétszáz-kétszázhusz kilós súlyt.

Két ember és egy kutya terelte ezt a rengeteg ma-
lacot. Mint a két kiserő mondotta: pontosan négyszáz
darab és egy gazdag földbirtokos egyik uradal-
mából a másikba hajtják. Szépen, esendően, példás
rendben, zárt tömegben haladt a négyszáz kis manguli-
ca, csak néha rőffent-rőffogott olyik, mire szomszéd-
ja röviden visszakuoruzott. Talán a városi házakról
csereletek véleményét és példás magaviseletük inkább
megilletődés volt, amelyet a szokatlan környezetet vál-
tott ki belőlük. Biztos, hogy odahaza a sertéshizlaló-
ban zabolátlanok és rakoncátlanok, mint ifju és bohó
süldőkhöz illik.

— Csinos vagyion ez a négyszáz malac. — mon-
dom a hajtónak.

— Bizony éppen kerék millió. — válaszolja —
mert minden darabja kétezeröttszáz lei.

Önérzetesen és büszkén sétáltak a malacok, talán
azért, mert tudták értéküket, vagy esetleg azért
mert életük biztonságban van és ismerik azt a fele-
lősségi rendeletet, amely tiltja malacok levágást.

Hátha még képesek volnának felfogni, hogy né-
hány hónap múlva malacokból dísznőkké, hízott dísz-
nőkké lesznek, amikor majd az értékük nyolc-tíz millió
leire emelkedik! Jó azonban, hogy nem tudják
ezt, mert akkor elkezerítené öntudatukat
az a körülmény, hogy nincsen rendelet, amely őket
előjvendő nagyságuk és sok milliós értékük idején
megvédené a hentes későtől.

Nagyon elégedetten ballagtak a malacok, ame-
lyek együttesen a sétáló milliót képviselték.

Epsilon

— Roosevelt elnök családai gyász. Washington-
ból jelenti a Rador: Roosevelt amerikai elnök édes-
anyja meghalt.

— Feloszlata a görög ifjúsági szervezet. Athénből
jelenti a Rador: A minisztertanács elhatározta a
Metaxas-féle ifjúsági szervezet feloszlását.

A nemzetgazdasági minisztérium új vezértitká-
ra, Minescu Georgehe mérnököt, a nemzeti szöveteke-
zetj intézet vezérigazgatója miniszteri határozattal a
nemzetgazdasági minisztérium vezértitkárává kine-
vezték. Az új vezértitkár a közellátási államtitkársá-
gához kapott beosztást.

— Funk német gazdasági miniszter délkeleteuró-
pai utazása. Berlinből jelenti a Rador: Funk dr., a
német birodalom gazdasági minisztere délkeleteuró-
pai utazásra készülődik, amelynek során látogatást
tesz Szófiában és Bucurestiben. A miniszter a jövő
hét folyamán érkezik Bucurestibe, ahol több napot
tölt.

— Új polgármester Hategen. A hategi lakosság
kivánságára a hunedoaramegyei prefektus Savu Vic-
tort nevezte ki Hategi polgármesterévé.

— Apa és fia tragédiája. Roz Pascu ötvenhat
éves hunedoaramegyei Sarbi községbeli lakos nyolc
éves fiával az erdőben különböző növényeket tépett,
hogy azokból ételt készítsen. Amikor az ételt meg-
ették, heves görcsök fogták el mindkettőt és úgy az
apa, mint a fia rövidesen meghalt. Valószínű, hogy
mérges növényből készítették az ételt.

Bucurestiben a forgalombahozott tejtermékek
hatvan százaléka hamisított. Az utóbbi időben egyre
sűrűbben érkeztek panaszok a miniszterelnökséghez,
hogy a fővárosban forgalombahozott tejtermékek rom-
lottak, illetve hamisítottak. A megejtett ellenőrzés
során megállapított nyert, hogy az áruba bocsátott
tejtermékek hatvan százaléka hamisított. (Viata.)

— Gabonalopás. Iacob Georgehe, hunedoara-
megyei Godinesti községbeli lakos alkalus segítségével
behatolt Todosiu Sanziana lakásába, ahonnan na-
gyobb mennyiségű búzát lopott. Megindult ellene az
eljárás.

— Gyilkosság a földért. Adam Anna és férje,
Adam Andronic, ormindai lakos között állandó volt a
perpatvar és ezért elhatározták, hogy elválnak. A
házastársak azonban közösen vásároltak földet és az
asszony ezért Cles Georgehe nevű vejével elment a
gazdához, hogy kikérje a részét képező földet. Ebből
újabb szóváltás támadt, majd Adam Andronic vasvil-
lával támadt Cles Georgehera. A két férfi között ve-
rekedés támadt és Cles egy bottal addig verte Ada-
mot, amíg az meghalt. Cles Georgehet a esendőreég
letartóztatták.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epe-
hajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekre-
tés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorron-
tás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál tel-
jes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Min-
den városi és vidéki gyógyszerárban és dro-
gériában kapható.

— Elítélt üzérek. A devai törvényszék mellett
működő különleges bíróság a szabotázs letörésére vo-
natkozó törvény elleni vétség miatt egy hónapra
munkatáborba utalta Duma Vuta aréniai lakost és
Mayer Lina devai lakosnőt, mert nem tartották be a
tej maximális árát, Seel Anna jeledinti lakosnőt pe-
dig azért, mert a tejfel maximális árát nem tartotta
be.

— Schlingernő Havas Lili zongoratanárnő tani-
tását szeptember elsején megkezdte. Timișoara IV.,
Str. Ion Ghica 2. II. em. 8.

— Olasz katonák síremléke Spanyolországban.
Madridból jelenti a Rador: Franco tábornok, spanyol
államfő, Mussolini olasz miniszterelnökkel egytér-
tésben elhatározta, hogy emlékművet állítsanak fel a
spanyol polgárháborúban elesett négyezer olasz kato-
na emlékére. A síremléket Saragósában létesítik és
oda szállítják a Spanyolországban elesett összes olasz-
szok holttestét.

— Orgona, amely bezuzza az ablakokat. A világ
legnagyobb orgonáját az ausztráliai Sidney városában
építették meg. Körülbelül tízezer sípja van s ezeknek
megszálltatása elektromos fújtatók segítségével tör-
ténik. Az óriási orgonán csak nyitott ablakok mellett
lehet játszani, mert hangja olyan levegőhullámzást
széltet, amely összetöri a zárt ablakok üvegét.

— Freund Leó zongoraművész és okl. zene-
tanár megkezdte zeneoktatását. Elvállal kezdő ta-
ntványokat is. Jelentkezések 11—2 között Timi-
șoara I., Str. Turin 6. Telefon 38—13.

— C-vitamin és a tuberkulózis. Az egyik amerikai
betani intézetben a C-vitaminnal folytatnak kísérle-
tetet. Azt igyekeznek megállapítani, hogy a C-vita-
minnak a tuberkulózisbaktériumokkal fertőzött szer-
vezetre milyen hatással van. Az eddigi kísérletekből
kiderült, hogy a gyenge koncentrációjú C-vitamin a
baktériumok szaporodását elősegíti, ha a baktériumok
mesterséges táptalajon tenyésznek. Ellenben a tbc
baktériumokkal fertőzött állatokat C-vitaminadag-
lással meg tudták menteni, súlyosabb esetekben pe-
dig meghosszabbították a beteg állatok életét.
A kísérletek most folynak tovább és olyan vitamin-
adagolási rendszert akarnak kidolgozni, amelynek se-
gítségével a tbc. betegek gyermekei könnyen gyógyí-
thatók lesznek.

Kék hajú emberek

Az emberi haj természetes színei általában meg-
lehető változatosokat mutatnak. A fehértől és arany-
sárgától kezdve a szénfekete szízig, mintegy het-
venféle változatát állapították meg eddig a ter-
mészetudósok. A kék haj azonban a természetes
színek között nem fordult elő. Most Délkelet-Afri-
kából érkezett a hír, hogy az az expedíciós angol
társaság, amely a Nyánza vidékét kutatta át, a
mangaó négerek csoportjában olyan törzsekre
bukkant, amelyeknek férfi és nő tagjai fejtetőn
módon elütnek az eddig ismert néger fajoktól.
Jellemző sajátosságuk a kék haj, amely a nap-
fényben indigó színben játszik, a sötétben
pedig úgy csillog ez a kék haj, mint a gyémánt.
A tudósok megállapították, hogy a különös haj-
szín a törzsek táplálkozásával áll összefüggés-
ben, mert főétlélékük az indigófához hasonló
növény gyümölcse, amelynek erős arzén és mag-
nézium tartalma lényeges befolyást gyakorol a
haj színére.

— Roosevelt hétfő esti beszéde. Berlinből je-
lenti a Rador: Berlinben érdeklődéssel várják Roose-
velt elnök hétfő esti beszédét, amelyet Amerikához
és a többi államokhoz intéz. A tengerészetiügyi mi-
niszternek a Greer incidensével kapcsolatos körle-
méne után szinte biztosra vehető, hogy az Egyesült
Államok elnöke új állásfoglalásának leszövegésére.
Kitér erre az ügyre is.

— Gandhi ellenzi Irán megszállását. Newyorkból
érkezett jelentés szerint Mahatma Gandhi visszautá-
sította azt az angol ajánlatot, hogy nyilatkozat for-
májában helyeselje Irán elfoglalását és az indiai ésa-
patok részvételét ebben az akcióban. (ESS.)

— Különös temető. Páris közelében van egy furcsa
temető, melynek apró, gondozott, virággal beültetett
sírdombjai alatt kutyák nyugosznak. Márvány emlék-
táblákat lehet itt látni mindenfelől, rajtuk a négylábú
kedvence neve, születési és halálozási napja s rendsze-
rint valami rövid, megható felírás. A temető felügye-
lője, aki tulajdonos, sírásó és sírápító itt egyse-
mélyben példás rendben tartja a sírokat s ezért
évente bizonyos összeget kap az itt eltemetett kutyák
„hozzátartozóitól”.

Rádió

KEDD, SZEPTEMBER 9

Bucuresti: 8 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20
Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50
Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hangle-
mezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40
Előadás. 18 Hangverseny. 19 Tudományos szemle.
19.10 Kamarazene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rá-
dióhíradó.

Rövidhullámú román adó. 23 Német nyelvű
adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hang-
lemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek.
24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Ébresztő, torna. 7. Hírek, hangle-
mezek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 10.45 Divattudósítás.
12.10 Hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Cigányzene.
14.30 Hírek. 15.20 Zongorahangverseny. 15.40 Házi-
asszonyok beszélgetnek. 16.15 Hangjáték előadása.
16.45 Hírek. 17.15 Előadás. 17.45 Táncazene. 18.10
Hangképek. 18.30 Hanglemezek. 19 Hírek. 19.20 Elbe-
szélés. 19.50 A rádiózenekar hangversenye. 21.40 Hi-
rek. 22.10 Hanglemezek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25
Cigányzene. 24 Hírek.

SZERDA, szeptember 10.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hanglemezek. 12.20
Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Né-
met nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hangle-
mezek. 14.30 A sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Elő-
adás. 18 Zenei előadás. 19 Irodalmi szemle. 19.15
Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádió-
híradó. 20.15 Német zene. 20.30 Németország órája.

Rövidhullámú román adó. 23 Német nyelvű adás,
hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek.
23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol
nyelvű adás hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Ébresztő, torna. 7. Hírek. utána
hanglemezek. 10 Hírek. 12.20 Előadás: Történetek az
állatvilágból címmel. 10.45 Divattudósítás. 12.10 Ze-
nekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Ci-
gányzene. 14.30 Hírek. 15 Árfolyamhírek.
15.20 Zongorahangverseny. 15.40 Háziasszonyok
beszélgetnek. 15.55 Zene. 16.15 Gyermekelőadás.
16.45 Hírek. 17.15 Előadás. 17.45 Cigányzene. 18.50
Tudományos előadás. 18.30 Hanglemezek. 19 Hírek. 19.20
Közletényi egyik novellájának felolvasása. 19.50 A
rádiózenekar hangversenye. 21 Előadás. 21.40 Hírek.
22.10 Hanglemezek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Ci-
gányzene. 24 Hírek.

Budapest II. nem közvetelt műsort.

Miért van több nő mint férfi a nagyvárosokban?

Egy német statisztikus kimutatta, hogy kisebb helységeken — egészen 500 lélekig — több férfi lakik, mint nő, viszont a lakosság számának növekedésével a többletben lévő nők száma is emelkedik. A német statisztikus kimutatása szerint 1000 férfira 5-tel több, 2000-re 25-tel, 5000-re 45-tel, 20.000-re 67-tel és százezer férfira általában százal több nő esik. Legnagyobb a nőfölösleg Berlinben, ahol ezer férfivel szemben 1169 a nők száma. Ezt a többletet a német tudós azzal magyarázza, hogy a kis helységeken élő parasztlakoságnak éppen a női része az, mely kedvezőtlen munkaviszonyok következtében a városokban kénytelen megélhetést keresni.

— **Alumíniumhiány az Egyesült Államokban.** Washingtonból jelenti a Rador: A fegyverkezési hivatal közlése szerint a Szovjetunió nagyobb mennyiségű alumínium szállítását kérte az Egyesült Államoktól, mert a háború kitörése óta Szovjetországban az eddigi termelésnek csak egyharmadát állítja elő. Ezzel kapcsolatban a New York Herald Tribune azt írja, hogy az Egyesült Államokban is hiány mutatkozik alumíniumban és így a legkisebb mennyiségekről sem mondhat le. A lap megemlíti, hogy a szovjetek hadianyag szükségletét csak az Egyesült Államok fegyverkezésének kárára lehetne kielégíteni.

— **Lesújtó híradat az amerikai hadseregről.** New Yorkból jelenti a Rador: Vreeland tartalékos kapitány, a kongresszus tagja a hadseregben végzett ellenőrző szemléje után kijelentette, hogy az amerikai katonaság felszerelése a hadászati kiképzésre „szégyenletesen” elégtelen.

— **Elfogott lőtöltvéj.** Sibuból jelentik: Calimanești fürdőhely állomásán letartóztatták Barbus Ioan Babeni közszépbeli lakost, akiről kiderült, hogy lovat lopott, azt áruba bocsájtotta s egy ügyfelétől már előleget is vett fel reá. A pénzen új ruhát vásárolt és vasúti zsebtolvajlásra készült, amikor a hatóságok emberei lefűltek.

HAZAK FÖLDEK SZÜLÖK MALMOK TELKEK	ELADASA VÉTELE CSEREJE
	minden árfokozatban Hatszék ügynökség Arad, Bul. Carol 17 (volt 46) Tel. 10-95

— **Egy kiló arany ügye az aradi tábla előtt.** Ismeretes, hogy Kohn László aradi szappangyáros, az aradi textilgyár volt főtisztviselője bíróság elé került, mert egy évvel ezelőtt egy kiló tiz deka olvasztott aranyat találtak lakásán, amelynek létezéséről a Nemzeti Bank mitsem tudott. Kohn az arany eredetére vonatkozólag azt vallotta, hogy Maier Herman volt textilgyári igazgató tulajdona, aki azóta Palesztinába távozott, később azonban azt állította, hogy a kérdéses arany a családú ékszerbe beolvasztásából származik és az sajátja. Az aradi törvényszék egy évi elzárásra ítélte annak idején Kohn Lászlót és elkobozta az aranyat. Feljebbvezése folytán most az aradi büntetőtáblát foglalkoztatja az érdekes ügy. Kohn kérte, engedjék meg az újabb bizonyítást, a tábla helyt adott kérésének és a tárgyalás napjainál október 27-ikét tűzte ki.

— **Gazolint loptak.** Targovisteből jelenti a Rador: Jelentős mennyiségű gázolint ellopását fedezték fel az Unirea társaság Gura Oenitei vezetékeknél. A prahovegyei Stavopoleos közszépbeli Soare Constantin, Palade Constantin, Palade Stasia, Ardeleanu George és Carstoi Emil nevű lakosok kilyukasztották a vezetéket és a társaság állítása szerint huszonnégy vagon gázolint tulajdonítottak el az évek során. A kárt nyolcszáz ezer leire becsülik.

TRANSILVANIA magyar FOGMUTEREM
Alapítva 1920-ban.
București, Str. Buzesti 12. Telefon 4.16.96.
Műfogak speciális készítése!!! Arany, porcellán és platina színű fehér fémből. Pontos, lelküismeretes és tartós munkák. Fizetési feltételek és kedvezmények. Rendelés vasárnap délelőtt is!

— **A kis női láb divatjának alkonya Kinában.** Többféle felfogas van arról, miért van a kínai nőknek kicsi, mesterségesen elnyomított lába. Némelyek azt állítják, hogy a férfiak kényszerítették rá a nőkre ezt a divatot, azért, hogy az asszonyok ne nagyon mozdulhassanak ki hazulról. Mások viszont azt mondják, hogy a koreai láb a gazdagság és előkelőség jele volt Kinában. Akárhogy is áll a dolog: ennek a régi divatnak is kezd bealkonyulni, mert rendelet jelent meg a santungi kormányzóságban, mely szigorú büntetés terhe mellett megtiltotta a kínaiaknak, hogy elnyomított lábú nőt vegyessenek feleségül.

Egy milliárd lei a hadsereg gabonaellátására. A hivatalos lapban rendelet törvény jelent meg, amely felhatalmazza a pénzügyminisztériumot, hogy bármely állami intézménynél egymilliárd leies kölcsönt vegyen fel a hadsereg gabonaszükségletének fedezésére. Az összeg visszafizetése havi részletekben történik, a törlesztés 1941 novemberben kezdődik és 1942 augusztusban ér véget. (Argus.)

— **Nem mind arany, ami fénylik.** Motiu Pál nadlaci gazdát az aradi ügyészségre kísérték és a törvényszék vizsgálói fogságba helyezték, mert Vihok Nándor nadlaci kereskedőnek azt állította, ismer egy bradi embert, aki olcsón árul aranyat. Ajánlata következtében egy aradi volt köztisztviselő 200 ezer leit adott a vásárlás céljára, a szakértőként felkeresett aranyműves azonban megállapította, hogy rezeset akartak eladni a szélhámosok, a szóbanforgó arany — réz volt.

— **Személyi változás a magyar vezérkar élén.** Budapestről jelentik, hogy Werth Henrik vezér ezredes, magyar vezérkari főnök megrendült egészségi állapotára hivatkozva, állásától visszalépett. Utóda Szombathelyi altábornagy lett.

— **Fejére esett a esillár.** Milánóból jelentik: Ida de Carlini asszony különös szerencsétlenség áldozata lett. Éjszaka a fejére esett a hálószoba esillárja. Az asszonyt beszállították a kórházba, állapota életveszélyes.

— **TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMÁRA,** amely már harmadik éve működik, jelentkezéseket elfogad és felvilágosításokat ad a Szociális Művelődés, szeptember 1—15-ig, naponta délelőtt 10—12 óráig, az egyesület helyiségében Arad, Greceanu-utca 20. szám alatt.

— **Leesett az állványról.** Turnu Severinből jelentik: Bobeia Ion kikötőmunkás leesett egy állványról, két bordáját eltörte. Kórházba szállították. Állapota nem súlyos.

Oszikabátokat, ruhákat fest, tisztít
KNAPP

modernül berendezett vállalat
ARAD, Str. Bradanu 2-4 sz. (Minorita-palota), Episcopul Radu 10 szám

Tekesport Jó eredményekkel zárult az aradi városbajnokság

Vasárnap rajtoltak csapataink a városbajnokság őszi fordulójában, melyben az idény kezdetét tekintve véve, kielégítően jó eredményeket értek el.

Már az első forduló kisebb meglepetéssel szolgált, ugyanis a nyomdászok lelkes akarással küzdő csapata megérdemelt győzelmet aratott respectabilis eredménnyel a Fortuna ellen, mely favoritja volt a mérkőzésnek.

A forduló csokna volt, mert a Crisana—Prietenii mérkőzés, a Prietenii kerületi döntőbeni elfoglaltsága miatt elmaradt. A vasárnapi mérkőzések eredményei a következők:

Gutenberg—Fortuna 205:186. A nyomdászok 54, 51, 33, 67-es menetekben a végkiüzdelemben győztek a Fortuna ellen, mely 45, 53, 35, 53-as részeredményeket játszott.

Rapid—Transilvania 190:175. A kevesebb kiegészítő játékos német együttes végig vezetve 51, 53, 42, 44-es meneteket után győzött a 44, 53, 31, 42-es részleteket játszó Transilvania ellen.

Tricolor—Infartirea 187:169. A néhány tartalékkal kiálló Tricolor jó kezdés után visszasett és 52, 63, 36, 36-os részeredmények után győzött a rapszódikusán játszó Infartirea ellen, mely 27, 43, 52, 45-ös meneteket produkált.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK
Metallurgistul—Macelari 199:169. Az aléták kiválása okozta ür betöltésére, a husiparosok ugrottak be és egészítik ki tíze a kilences bajnokl mezőnyt — barátságos alapon — melybe hamarosan bele fognak illeszkedni. Három menetben egyforma erők küzdelmét mutatta a játék, de a negyedikben a tartalékos husosok nem bírták a kitünően játszó vasasok iramát. 35, 55, 60, 49, illetve 45, 48, 50 és 26 voltak a menetek eredményei.

CFR Timisoara—Crisana CFR 198:178. A timisoarai vasutasoknak sikerült a visszavágás, mult heti vereségüket visszaverték aradi kartársaikon.

Legszébb lunghas nyermei katora és zsebbora
JOANOVICIU és HARTMANN
ékszerésznél kapható
Arad, Minorita-palota

A Romániai Magyar Népközösség hivatalos közleményei

Gyárfás Elemér dr. a Romániai Magyar Népközösség országos elnöke a következőket közli:

Az országos elnök Parecz György dr. főtítkárr kíséretében augusztus 30-án, szombaton kihallgatáson jelent meg Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök-nél. Kihallgatása során az országos elnök ismertette a magyar kisebbség fontosabb és sürgősebb kérdéseit, ezek közül többet írásban is beterveztett. Megállapítás történt, hogy a kihallgatás megbeszéléseiről közleményt adnak ki, melyet a miniszterelnök jóváhagyása után nyilvánosságra hoznak.

Az országos elnök még néhány napig marad Bucarestben. Parecz György főtítkárr szeptember 15-ig tartózkodik a fővárosban.

— **Megtorlásra buzdítják az irániakat a muzulmánok.** Pekingből jelenti a Rador: Tizezer muzulmán imámetet tartott és a teheráni muzulmán vezetőkhez üzenetet intéztek, melyben elítélik az angol—szovjet megrohanást és biztatják az iráni népet, hogy készüljön a megtorlásra.

— **Gondatlanságból okozott emberölés.** Simoncelli Umberto bucuresti gépész egy revolvert mutatott barátjának, Stoica Constantinnak. A revolver közben elsült és a golyó Stoica nyakába furódott. Beszállították a kórházba, ahol meghalt. A gépész ellen megindult az eljárás.

Ügyeletes gyógyszerárak

Kedden, szeptember 9-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Földes (Eminescu utca) Rozsnyai (Avram Iancu-tér) és Kárpáti (a villamos állomással szemben).

Szombattól, szeptember 6-tól szeptember 12-ig Brassóban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Cuteanu gyógyszerár (Str. Lunga 1) és Schusztler gyógyszerár (Str. Regele Carol 56).

Műzi

Film az Odessa és Nikolajev körüli harcokról

(Az aradi Fórum-mozi következő műsora)

A napisajtó részletesen ismertette a szövetséges hadseregek rogyogó délukrajnai hadműveletét s azt a szerepet, melyet a Nikolajev és Odessa körüli harcokban a német légierő betölt. A német pilóták újabb fényes győzelmei a hadidicsőség történelmében méltó helyre kerülnek s ez a tény is kiemeli annak jogosságát, minnyire megüllet a bravuros német légierő katonáit „A levegő hősei” című Az aradi Fórum-mozi őszi idényítő filmje, „A levegő hősei” bemutatja, hogyan harcolnak és hogyan győznek a német repülőgépek, mindezt filmtechnikai szempontból is tökéletes darab keretében. Nemcsak a német pilóták hősiességét és önfeláldozó küzdelmét láthatjuk ebben a filmben, hanem azt is, hogyan találnak majd egymásra a lelkek és hogyan egyesülnek örökre. Mindezeket felül azért is nagy érdeklődés előzi meg ezt a filmet, mert témájánál fogva aktuálisabb darabot már nem is lehetne vászónra vetíteni, annyira mostani, annyira időszerű.

Aradon kedden a mozik műsora a következő: Corso: Buvárhajók előre! (Német film.) Fórum: A mult árnyai (Amerikai film).

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64
Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

Buvárhajók előre

A legendás hírt német tengerészet dicsősége, győzelme, merészsege, s emberfeletti teljesítményének hősi eposzja ez a film. Bámulatra méltó csodálatos herca ez a számra kisebb, de hősiességben s odaadásban nagyobb német tengerészetnek Anglia hadiflottájával. Ez már nem is film, ez már egy csodálatos teljesítmény. Ezt a filmet minden embernek meg kell néznie, hogy bepillantást nyerjen a mai történelem izzó kohójába. Főszereplők:

J. Werner, Herbert Wilk, H. Engelmann
Híradó: Moszkva lángokban

SPORTTESEMÉNYEK

Hatodszor nyerte meg a Rapid a Román-Kupát

Rapid—Unirea-Tricolor 4:3 (1:1)

A Rapid, kitűnően játszó fedezetsorának hathatós segítségével,

ismár hatodszor nyerte meg a Román-Kupát.

Csatársorában Sipos és Bogdan jeleskedtek, míg a közvetlen védelem gyengén szerepelt és sokszor kihagyogott. A kitűnő fedezetsor ranglistája sorrendben Rasinariu, Vintila és Wetzer III.

Az Unirea—Tricolor összes erőit latba vetette, de ez sem volt elegendő a győzelem megszerzéséhez.

Cristea kitűnően védett, míg a legveszélyesebb csatár Cricioiu volt. Csapatösszeállítások:

Rapid: Sadovsky — Giuritan, Lengher — Vintila, Rasinariu, Wetzer III — Sipos, Bogdan, Barátky, Moldoveanu, Florian.

Unirea Tricolor: Cristea — Bodea, Ilescu — Florea, Angeiache, Paraschiva — Otelescu, Dumitrescu, Niculescu, Carjan, Cricioiu.

Szép közönségsikerrel indult a háborus-kupaküzdelem az első csoportban

A körzeti beosztás a közönség tetszésével is találkozott, mert mindenütt szépszámú közönség kereste fel a pályákat. Ha sok játékos még idényelejei formában van is a közönséget nagyobb csatlódás nem érte és minden remény megvan arra, hogy

a rendszeres mérkőzések során a közönségsiker csak növekedni fog,

ami a szint emelkedését is jelenti majd, mert a bevételeket most már nem a nagy loftségek emésztik fel, hanem azt a csapatok feljavítására, edzők szerződésére stb. lehet majd felhasználni. Beszámolóink a mérkőzésekről:

UDR—ELECTRICA 5:0 (2:0)

A mérkőzés hőse kétségen kívül az UDR timisoara származású kapusa, Konrád volt.

A kiváló kapuvéd a remek védelem egész sorozatát mutatta be

és több ízben kitűnő tapsra ragadtatta a szépszámú közönséget. Az eredmény ilyen kialakulása főleg Konrád érdeme, aki az Electrica erőteljes támadó periódusaiban a már gólnak látszó labdákat is megnyerő stílusban tette ártalmatlanná és ezzel mindinkább elkedvetlenítette az Electrica csatárait.

Az UDR csatárainak ezzel szemben már sokkal könnyebb dolga volt, mert Trifunov gyenge napot fogott ki. De ezenkívül a védelem sokat kihagyogott, amit a szemfüles resitai csatárok csaknem mindig kihasználtak. Az ilyen nagy gólarány csupán ezen körülmények folytán adódott, mert az Electrica legalább annyit, ha nem többet, volt támadásban mint az UDR. Rengeteg gólhelyzetet is kidőgáltak, de

a sorozatos sikertelenségek kedvét szegték az Electrica csatárainak.

Ezzel szemben az UDR csatárai, az ugyan csak pompás formában levő Zsizsik vezérletével mindinkább belendültek és a siker szárnyakat adott nekik.

A gólokon Dura (2), Huber és Cosma osztoztak, Csapatösszeállítások:

UDR: Konrád — Fodor, Alasu — Nagy, Csipai, Szöllösi — Dura, Huber, Cosma, Zsizsik, Köhl.

Electrica: Trifunov — Müller, Ghindel — Wilhelm, Pósa, Marcu — Caba, Pozmor, Biró, Gaál, Ignatovits.

RIPENSIA—RAPID 0:0

Igazi idényeleji mérkőzés volt. Szép támadások súlyos hibákkal váltakoztak és az egyedüli szép az a nagy iram volt, amelyet a fiatal játékosok diktáltak. Az idényeleji formákhoz hozzájárult, hogy mindkét csapat, de főleg a Ripensia sok tartalékkal volt túzdelve.

A Ripensia volt az, amely többet volt támadásban,

de a Rapid védelme a kitűnő Reuterrel, a középhátvéd helyén, mindent ártalmatlanná tett. Amit Reuter egyszerű fizikumával és küzdőképességével, valamint technikájával a Rapid védelmében jelentett, azt jelentette Bindea ésszerű, leltreálító taktikájával, a helyzetek felismerésével és gyorsaságával a Ripensia védelmében. Így nem csoda, ha a mérkőzés góltalanul végződött, pedig a csatársorok, főleg a pompásan harcoló Kovács révén a Ripensia támadósora sok támadást vezetett.

A Rapid csatársora is sokat volt támadásban,

azonban itt hiányzott a kellő átütő erő, bár az utolsó percekben az egyik kipattanó lövést sokan gólnak látták.

A sok fogyatékoság mellett különösen feltűnt a játékosok fegyelmezetlensége, az állandó reklamálás, amivel sikerült a különben sok jóakarattal itélkező játékevetőt megzavarni.

Sokan a durvaságoktól sem riadtak vissza

és ez két kiállításához is vezetett.

Csapatösszeállítások:

Ripensia: Alexiu — Bindea, Tóth — Groza, Kortmányi, Coman — Roman, Suciú, Kovács, Voda, Tabacu.

Rapid: Eichler — Ingrisich, Vargen — Ott, Reuter, Anghel — Hack, Bücher, Ernst, Voltrauer, Perzám.

Dicséretesen küzdöttek a lila-fehér fiúk

Chinezul—SSMR 2:1 (1:1)

Nagy feladat hárult a lila-fehér fiúkra, mert a fuzió előtt még csak saját erejükre támaszkodva kellett már küzdeniük a fuzió csapat pontjaiért. A Chinezul játékosai átértékelték feladatuk fontosságát és minden erejüket beleadva küzdöttek. Fáradozásukat siker is koronázta, mert a resitai oroszlanbarlangból

a mérkőzés mindkét pontját hazahozták.

Ezért a kitűnő teljesítményért teljes elismerés jár minden játékosnak és érdemeiket az sem kisebbíti, hogy a győzelem kivívásánál némi szerencse is közreműködött. Érdemük annál nagyobb, mert több tartalékkal álltak ki, a következő csapattal:

Momirov — Stoikovits, Kovács I — Losoncz, Petsovsky, Freihardt — Weinhöpel, Csapó, Szlenarik, Koch, Wilhelm.

A mérkőzés különösen nagyon kemény volt és a Chinezul játékosai csaknem valamennyien kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. A vezető gólt a védelem elnézése folytán, a harmadik percben a resitaiak szereztek meg. A 20. percben Csapó szabadruhágból egyenlített. Szünet után a játékvezető a 20. percben Weiszt és Kovácsot kiállította. A győztes gólt a 38. percben Wilhelm szerezte.

A BASARABIA-KUPA I. CSOPORTJÁNAK

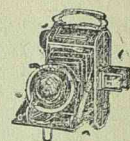
ÁLLÁSA

UDR	1	1	—	—	5:0	2
Chinezul	1	1	—	—	2:1	2
Ripensia	1	—	1	—	0:0	1
Rapid	1	—	1	—	0:0	1
CFR	1	—	1	—	3:3	1
Vulturii	1	—	1	—	3:3	1
Politechnica	—	—	—	—	—	—
SSMR	1	—	—	—	1:2	—
Electrica	1	—	—	—	0:5	—

Tekespori

A kerületi bajnokság második körjét játszóták le vasárnap Aradon és bár a vendéglátó Prieteni győzött, a Timisoara CFR fazonát nem tudták behozni s így 1—1 győzelem után a CFR lett az aradi kerület bajnoka, jobb faarányával. A mérkőzésről a következőkben számolunk be:

Prieteni—CFR Timisoara 250:247. Az aradi együttes jó játékkal, szinte hátszélhívra megismételte múlt heti 251-es eredményét, de ez nem volt elegendő a kerületi bajnokság megvédésére, mert a timisoara vasutasok a múlt heti 281-es eredmény után 528:501 arányban a kerület bajnokai lettek. Az országos bajnoki küzdelmekben tehát a kerületet a CFR fogja képviselni határozott eséllyel, mert az együttes kitűnő.

Sport-Foto-Optic

A legelőcsőbb sportcikkek és szok jav tása

A. M. Müller-nél

TIMISOARA

I. Str. Solderer 11

Telefon 10-19 Fióküzlet: IV. Bul. Berthelot 10

Tépdesik a ferencvárosi babérokot

A magyar NB I-nek ismét van egy nagy meglepetése, mert a Ferencváros saját pályáján vereséget szenvedett a Szolnok csapatától. Nem is balszerencse folytán, mert a mérkőzést a csatársorok közötti különöség döntötte el. A magyar NB I eredményei:

SZOLNOKI MÁV—FERENCVÁROSI 2:1 (1:1)

A szolnokiak megérdemelten győztek és az első félidőben csaknem mindvégig fölényben voltak. A 26. percben Korom szerzi meg a vezetést, amit öt perc múlva Sárosi III szabadrugásból egyenlít. Szünet után az első negyedórában a Fradi támad, de a Szolnok ismét felülkerekedik és a 33. percben Laborcz a győztes gólt szerzi. A zöld-fehérek menségére az szolgál, hogy Gyetvaj megsérült.

NAC—GAMMA 3:2 (1:1)

A nagyváradi zöld-fehérek két értékes pontot szereztek. A NAC-ban ezuttal már az újpesti Tóth III is játszott. A gólok sorrendje: 20. Bodola, 30. p. Horváth, II. 5. Turay, 20. p. Juhász, 28. p. Kovács II.

UJVIDÉKI AC—KOLOSZVÁRI AC 1:0 (1:0)

Változatos és sportszerű küzdelemben legkisebb arányú győzelmet aratott az újvidéki csapat Vigh VI-nak már a második percben rugott góljával. A mérkőzést különben jó csatársorok és kemény védelmek jellemezték.

SalBTC—KISPEST 3:1 (2:0)

Kemény küzdelemben a salgótarjániak megérdemelten győztek. Az első félidőben Csuberda két góljával vezettek a tarjániak. Szünet után Mészáros javít, de a 43. percben Csuberda 11-esből elért góllal megpecsételte a mérkőzés sorsát.

ELEKTROMOS—LAMPART 6:1 (3:0)

A „tromos” győzelmé egy pillanatig sem volt kétséges. A gólokon Rozsáli (3), Szendrői (2) és Buzássy osztoztak. A vigaszgólt 6:0 után Purczeld szerezte a Lampartnak.

WMFC—MÁVAG 4:1 (1:1)

A vezető gólt Kisuczky a vendégcsapatnak szerezte meg. Ezután a csepeliek vették át a játék irányítását, mégis az első félidőben csak Dudás 11-esével tudtak egyenlítani. Szünet után az 5. percben Szabadkai, 20-ban Kiss, majd a 41. p-ben ismét Szabadkai rugták a további gólokat.

UJPEST—SZVSE 4:0 (2:0)

A Szegeden lejátszott mérkőzésen a vasutasok balszerencséről beszélhetnek, hogy ilyen arányban szenvedtek vereséget, mert a szögletarány 9:0 volt a javukra. A gólok sorrendje: 4. p. Zsengellér, 41. p. Kalocsay dr., II. 15. p. Kalocsay dr., 44. Ádám.

SZEGED—DIMÁVAG 3:1 (1:0)

A szegediek bebizonyították, hogy az idegen pályán számukra nem jelent hátrányt és mindkét félidőben uralva a játékot, biztosan győztek.

Pontmegosztás Lugojon

CFR—Vulturii 3:3 (1:0)

A honi pálya előnyével induló Vulturii nagy harcban pontot szerzett a jobb CFR-től. Az első félidőben a Vulturii-nak sikerült a vezetést magához ragadnia. A CFR csak a játék vége felé tudott ki egyenlíteni és a végeredményben egy pontot megmeníteni. A gólokon Bandu (2) és Röck, illetve Schir (3) osztoztak.

A CFR összeállításai: Grün — Covajdean, Barna — Isac, Urechiatu, Ilici — Lungu, Inczedy, Röck, Bandu, Batrin.

Amateur-fényképeket
Nagyításokat
Reprodukciókat

Értesít

FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE

Timisoara I., Piața Libertății 4. Tel. 34 30

= KÖZGAZDASÁG =

Zárolták a juh- és bárányprémeket

A hivatalos lapban megjelent rendeletörvény a nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési államtitkárságának javára október 15-ig zárolta a juh- és bárányprémeket prémekkel, vagy anélkül. Kivételt képez a zárolás alól a külföldről behozott bőr, valamint a külföldi és belföldi asztrakan, karakül és breitschwantz elnevezésű bőrfajta.

A zárolás tartama alatt a felsorolt bőrfélések birtokosai csak a nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési államtitkárságának adhatják el a készleteket.

Azok, akiknek ezekre a bőrfajtákra nézve az államtitkársággal szállítási szerződésük van, kérhetik a szerződésben foglalt mennyiség zárolás alóli feloldását.

A zárolt bőrök birtokosai szeptember 14-ig jelentést tartoznak tenni a készletekről. A bejelentést falun a községházán, városokban pedig a nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési államtitkárságához intézett ajánlott levél alakjában kell megtenni.

Munkavégzési szerződések utáni nemzetvédelmi illeték

A négyszázalékos nemzetvédelmi illetékörvény hetedik szakasza értelmében ha a munkavégzési szerződésnél használt anyag ára meghaladja a munka értékét, az illeték az egész szerződés után rovandó le. Amennyiben a felhasznált anyag kisebb értékű, mint a munka, az illetéket csak az anyag értéke után számítják. Miután nehézségekbe ütközik ennek esetenkénti kiszámítása, az anyag értékét általában negyven százaléknak számítják. A munkavégzési szerződések utáni négyszázalékos illeték alapjául tehát a szerződés értékének negyven százaléka szolgál. A rendelkezés szeptember 10-én lép életbe.

NAGYKERESKEDŐK ÉS NAGYVÁLLALATOK RÉSZÉRE MEGHOSSZÁBITOTTAK AZ ÁRKIMUTATÁS BÉNYUITASÁT. Tudvalevő, hogy a kis- és nagykereskedők, valamint a gyárak részére előírt árkimutatást, amely magában foglalja az 1941. július elsején és szeptember elsején érvényes árakat, szeptember nyolcadikáig kellett benyújtani. Bencsrestit jelentés most közli, hogy a nemzetgazdasági minisztérium kivételesen a fenti határidőn túl is elfogadja a kimutatásokat abban az esetben, ha az illető gyárnak, vagy vállalatnak ezernél több cikkről kell kimutatást készítenie és az eredeti terminusig legalább ötszáz cikkről már beérkezették ezt a kimutatást. A haladék legfeljebb három nap lehet.

Németországi fajsertés behozatal. A földművelésügyi minisztérium előterjesztésére a közeli jövőben nagyszámú nemestett sertést hoznak Németországból. Ezek részére az országban ötvenhat nemestítő és tenyésztő központot létesítenek.

A VÖRÖS POKOL

Éjti Fedorovics Tobeljov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

A következő napokon Katjusa folytatta hivatalos ellenőrző körtúrait. Közben úgy intéztük a dolgainkat, hogy neki is és nekem is legyen egy-egy kicsi időnk arra, hogy a Limanov jegyzőkönyvében szereplő személyeket felkeressük. A nőkhöz rendszerint Katjusa ment, a férfiakhoz én, ritka helyre mentünk ketten. Mindenütt nagy ijedelemmel fogadtak minket, mert bőrkapabátjaink és öveinkben lógó revolvereink elárulták szolgálati jellegünket, azonban a megkönnyebbülés sóhaja hagyta el ajkukat, amikor suttogva elárultuk látogatásunk igazi célját.

A szerencsétlen embereknek tanácsot adtunk és igyekeztünk is rajtuk segíteni tőlünk telhetőleg. A Limanovnál talált nagyszögű pénz is mind kiosztottuk köztük.

Némelyiknek, akiről feltételeztük, hogy elég bátor és alkalmas, hogy céljaink érdekében harcoljon, hamis igazolványt és fegyvert is adtunk.

Katjusa nem nyugodott, amíg Agafja apácát is ki nem szabadította.

Egyik napon három egyszerűen öltözött asszonnyal jelent meg a csekabörtön előtt. Az asszonyoknak, akik azonban nem voltak kommunisták és Katjusa tervébe bele voltak avatva, vörös karszalag adta meg a hivatalos jellegét.

Hangosan mondta a kapuőrnek:

— Megmóztani jöttem a női foglyokat.

Ezzel bement, én pedig az autóval kint varakoztam.

Egy óra múltán négy vörös karszalagos nővel tért vissza.

Kik ellenőrzik a belföldi gyanju zárolását. A nemzetgazdasági minisztérium úgy határozott, hogy a belföldi gyanjunak a termelőknél történt zárolására vonatkozó intézkedését a közigazgatási felügyelők, megyei prefektusok és szubprefektusok, szolgabírák, polgármesterhelyettesek, egészségügyi vezérfelügyelők, megyei főorvosok, járási és körházi orvosok, a nemzetgazdasági minisztérium felügyelői és ellenőrei, állambiztonsági igazgatók, rendőrfelügyelők, rendőrkezesek, rendőrfőkomiszárok és járási csendőrpáncsnokok ellenőrzik.

A földművelésügyi minisztérium utasítása a takarmánymagvak beszerzésére. A földművelésügyi minisztérium a takarmánynövények művelésének növelésére körrendeletet küldött a mezőgazdasági kamaráknak, amelyben utasított adott a mezőgazdasági tervben előírt vetésterülethez szükséges vetőmagmennyiség beszerzésére. A vetőmagot az illető megyei termelőktől kell beszerezni. Amennyiben a megye területén nem állna rendelkezésre elegendő mennyiségű vetőmag, a szomszédos megyék területéről kell beszerezni, vagy pedig közvetlenül a minisztériumhoz kell fordulni.

Magyarországra és Svájcba irányuló tranzitárut nem számolnak el a svájci frankban. A vasuti vezérigazgatóság rendelkezésére további intézkedésig felfüggesztették a Magyarországra és Svájcba irányuló tranzitárutak svájci frankban történő elszámolását. A díjszabást ezeknél az áruknál leiben számítják.

A gazdák ne adják el az egész zab- és árpatermést. A földművelésügyi minisztérium figyelmébe ajánlja a gazdáknak, hogy ne adják el az egész idei zab- és árpatermést, hanem legalább a tavaszi vetésekhez szükséges mennyiséget tartalékolják, természetesen az állatok számára szánt mennyiség kivételével.

A kapu őre csodálkozva nézett a csoportra. Annyira bámészkodott, hogy Katjusa nevetve kérdezte:

— Mit nézel, tavaris?

— Mintha az előbb csak hárman lettek volna a kíséretedben, tavarisnő.

— Vagy akkor káprázott a szemed, vagy most káprázik. Nem akarom ugyanis feltételezni rólad, bátyuska, hogy szigorú tilalom ellenére vutkit ittál volna.

Az ő, aki nyilván ludas volt a könnyedén odavetett gyanúsításban, nem firtatta tovább a dolgot, hanem csak morgott valamit a bajusza alá és a kezével legyintett, hogy rendben van minden.

Katjusa és a négy nő, akik között már ott volt Agafja apáca, beült az autóba és mert nem volt hátul hely valamennyi számára, Katjusa mellém telepedett. Miközben az autó száguldott, Katjusa elmondta, hogy minden rendben ment. A börtön irodájában tudomásul vették, hogy megmóztatta a női foglyokat és meggyőződtek róla, nem rejtgetnek-e maguknál irást, mérget, vagy ékszer. Üresen álló cellát bocsátottak a rendelkezésére és oda terelték be csoportonként a női foglyokat. Az egyik csoportban ölt Agafja is. A foglyóknak teljesen meztelenre kellett vetkőzniük, a motozónók aztán egyenként megvizsgálták valamennyi ruhadarabjukat és pedig nemcsak a zsebeket, hanem a bélést és a varrást is.

Amíg ez a vizsgálat folyt, Katjusa ügyesen az egyik sarokba szorította egy pillanatra Agafját és pár halk szóval kitanította, hogy mit kell cselekednie.

— Öltözzetek fel. — parancsolta azután.

A szűk cellában a foglyóknak gyorsan és kapkodva vették fel ruháikat. Mire készen lettek, már Agafja karján is ott volt a vörös szzalag.

A motozónók — most már velük Agafja apáca is — visszatérték a női foglyokat zárkaikba, majd folytatták a motozást. Mikor azzal teljesen elkészültek, elhagyták a börtönt.

Tegy szabadult meg Agafja.

— És ha észreveszik hiányzását? — kérdeztem aggodalommal.

— Nem fogják észrevenni. Sohasem tudják pontosan, hogy egy ilyen fogházban hány fogoly van.

Emelték a folyamhájazási díjszabást. A legfelső szállítási és díjszabásbizottság legutóbb tartott ülésén jóváhagyta a helyi és kombinált kis sebességű (micsa inteala) árudíjszabás husz százalékos emelését. Az új díjszabás szeptember 20-án lép életbe. Ugyancsak szeptember 20-tól huszonöt százalékkal megrágták a folyamhájazási személyszállítási díjszabás is.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a véteit, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.81—45.54. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.808—2.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.16—3.28, olasz lira 9.50—9.50, léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.00—786.83, egyiptomi font 776.44—807.03, palesztinai font 759.85—789.79.

Határidő nanló

SEPTEMBER 10:

A munkavégzési szerződések utáni négyszázalékos nemzetvédelmi illeték kiszámításánál, ha a felhasznált anyag értéke kisebb a munkánál, a szerződés összértékének negyven százaléka képezi az illeték kivétési alapját.

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Öcskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendő.

A július 31-ig a vámhivatalhoz érkezett behozatali engedély nélküli áruk utólagos vámolása eddig a napig lehetséges.

SEPTEMBER 11:

Azok a nagykereskedők és nagyvállalatok, amelyeknek szeptember 8-ig ezernél több cikkről kellett a július 1-i és szeptember 1-i árkimutatást elkészíteni, kivételesen eddig a napig kaptak haladékot, ha az eredeti határidőig legalább ötszáz cikkről felterjesztették a kimutatást.

SEPTEMBER 14:

Zárult juh- és báránypré birtokosok falun a községházán, városban a nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési államtitkárságához ajánlott levél alakjában eddig a napig tartoznak bejelentést tenni a rendelkezésükre álló készletekről.

SEPTEMBER 15:

Erdőirtás megkezdése az érvényben levő rendelkezések figyelembevételével.

Belföldi mezőgazdasági gépgyárak kimutatást tartoznak felterjeszteni a közellátási államtitkárság árellenőrző osztályához a gyártási költségekre vonatkozóan.

Legfeljebb cellatársainak tűnik fel, hogy nincsen már köztük, de ezekre könnyen azt gondolhatják, hogy más helyiségben szállásolták el. Különben is Agafjára vonatkozólag még nincsen semmi írás a börtön irodájában és most már nem is lesz. Limanov akkor reggel, amikor találkoztam vele, elmondta nekem, hogy csak este készíti el róla jelentését és azt másnap adja át a börtön irodájában az apáca személyi adataival együtt. De tudjuk, hogy az estét már nem érte meg.

A motozónókat egyenként tettük le a város különböző helyein levő lakásaik előtt. Érdekes, amikor kiszállottak, már egyetlen sem volt vörös karszalag.

Agafját is elhelyezte Katjusa egy családnál, amelyet előre értesített. Az apáca könnyek között bucsúzott megmentőjétől és fogadkozott, hogy folytatja emberbaráti munkásságát.

Egyik délután, amikor a hétszáznyolcvanas állami autót lakásunk elé hoztam, hogy Katjusát különböző helyekre vigyem rajta, beszállása előtt papirlapot mutatott.

— Este hat órakor nyolc kivégzés Péterhofban az Alexander-mezőn. — olvastam.

— Kiket végeznek ki?

— Valamennyit nem tudom. De három olyan kommunista van köztük, aki az én jóvóitomból sétál a másvilágra. Burzsujokat leptek meg egy házban és azt ígérték nekik, hogy pénzért és ékszerért átsempészik őket a határon. Elvették mindenkiket és aztán ahelyett, hogy a határ felé mentek volna velük, bekisértek valamennyit a börtönbe. Láttam a szerencsétleneket a börtönben és kihagattam őket. Sajnos, nem tudtam egyet sem megmenteni közülük, azonban megtudtam tőlük, hogy mennyi pénzt és ékszeret adtak át léprocsalóknak. Aztán érdeklődtem, hogy azt beszozáltatták-e? Természetesen nem tették, hanem eldobozták és a vége az lett, hogy életükkel lakolnak. Most aztán meghívást kaptam kivégzésük ellenőrzésére.

Este hat órakor ott voltunk a péterhofi Alexander-mezőn, Vörös katonák teherautón éppen akkor hozták oda a nyolc elítélteket.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jeli és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-tózsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corsó mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetői irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Ügyes fiú kézimunkásnak azonnal felvétetik. Kajtor, uriszabó. III., Strada Odobescu 20. (2187)

Megbízható kifutó azonnal felvétetik, biciklivel bíró előnyben. Arad, Strada Bratianu 1. Farcasiu, fost Eles. (3480)

Nem hadköteles, teljesen megbízható tehenész-család (kettő munkaező) és egy kertész-család november 1-re szerződött. Arad, Str. Abatorului 26. Kiss. (3405)

Főzéshez értő minden felvétetik. Timisoara III., Piata Lahovari 1. Fűszerüzlet. (2171)

Ügyes elárusítót, vagy elárusítónőt keresünk. Ruschil și Lenner, Timisoara I., Str. V. Alexandri 4. (2177)

Főzni tudó minden szeptember 15-re felvétetik. Timisoara IV., Str. Sturdza 60. szám. (3124)

Gyermeknasszony, feltétlen komoly, megbízható, 15 hónapos gyermek mellé felvétetik. Timisoara IV., Piata Dragalina 6. Cukrászda. (2185)

GYÓGYSZERÉSZT vagy gyógyszerésznőt diplomával, vagy anélkül, feltétlenül megbízható, három nyelvet beszélő, hosszú alkalmazásra, azonnali belépésre keresek. Csillag-gyógyszertár, A. Gönczy, Alba-Iulia. (3118)

Perfekt szakácsnő és szobalány felvétetik. Timisoara III. Str. Brâncoveanu 29. (2189)

Molnár és malomgépész vidéki vármalmába azonnalra kerestetik. Érdeklődni lehet Losonez János-nál, Timisoara I. Bulv. Regina Maria 8. (5000)

Keresek fászüzetemhez fakihordásra megbízható fiatal embert, jó fizetéssel. Timisoara I. Str. Griselini 1. (2190)

Jól főző minden azonnalra felvétetik. Timisoara II. Str. Vulcan 20. (4923)

Kőművesek, ácsok és napszámosok felvétetnek a Standard harisnygyárral szemben levő építkezésnél. Timisoara II. Cogălniceanu 14. (2191)

Megbízható kifutó azonnal felvétetik, biciklivel bíró előnyben. Arad, Strada Bratianu 1. Farcasiu, fost Eles. (3480)

Mindenes cselédnő, fiatal, felvétetik. Wagner, Timisoara I. Str. Duca 2. (2195)

Bejárónő ki főzni tud felvétetik. Timisoara Str. Milano 9 földszint. (2194)

Nagyobb kifutófiút keres Dombi tükörcsiszolda. Arad, P. A. Iancu 16. (3497)

Allást keres

20 éves koru intelligens nő, perfekt német, magyar, beszél románul is, irodai gyakorlattal, keres segédkönyvelői, ki-segítő, vagy üzleti elfoglaltságot. Leveleket „Komoly” jellegre Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 3. alá kér. (3482)

Oktatás

Olasz nyelvre kezdőket (diákokat is) bevált módszer szerint, rutinyosan oktatok. Biztos, gyors eredmény! Jelentkezőket már csak korlátozott számban vállalhatok. Érdeklődők forduljanak a timisoarai kiadóhoz.

Az angol és német nyelv tanítását újból megkezdem. Dr. Kun Ferenc, Timisoara III., Str. Metianu 2. (3125)

A miniszterileg engedélyezett Kereskedelmi szakfolyóirat

Szentirmai Ivor tanár vezetésével ismét megnyitott Gépirás, gyorsírás, könyvvitel, levelezés, német nyelv. Beiratkozás: Timisoara I., Boulevard Regele Mihai, III. em. 2. volt Duca, (Thomas-ház)

Vállalok francia nyelvoktatást kezdőknek és haladóknak, németet kezdőknek. Várnay Magda, diplomée de l' Alliance Française de Paris. Arad, Piata Mihai Viteazul 10. (3465)

A beiratások az

„Engelmann” féle gyors- és gépiró-szakiskolába nappali, esti tanfolyamokra folyamatosan vannak. Eóadások román-német-magyar nyelven. Timisoara IV., Str. Bonnaz (Küttl-tér mellett) 4 szám.

Lakás

Központosan különbejára a szoba kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (2165)

Csinosan burorozott 2 szoba fürdő- és előszobás garsonlakás, kerti házban kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (4630)

Nagyon szépen burorozott nagy uccai szoba 15-re kiadó. Timisoara III. Str. Odobescu 25. (4631)

2 szobás földszintes udvari lakás (fürdőszoba nélkül zonában) kiadó. Ajánlatokat „1.600 Lei” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (2188)

Belvárosi villanegyedben, zonában, összkomfortos burorozott szoba, telefontal, szeptember 15-re kiadó. Önfinformációs ajánlatokat „Kellems lakás” címen a timisoarai kiadó továbbítt. (2182)

Keresek feltétlenül egészséges, modern 3 szobás lakást, vagy családi házat a jözsefvárosi temető közelében. Ajánlatokat „Pontos bérlő” jellegre a timisoarai kiadóhivatalba kérek. (2174)

Száraz tiszta szoba beraktározásra kiadó. Timisoara. Telefon 37-68. (3129)

Adás-vétel

Gyermekcipők 25-26-os és női cipők 36-os eladók. Délután 2-5-ig Timisoara, Strada Domnița Balasa 10. (2193)

Arad-Bujacban sürgősen eladó egy telek kis házzal. Arad-Bujac, Str. Aurelian 19. (3500)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illomtejkremet, illom-tejszappant és illompudert, három színben. Kapható kizárólag

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületben

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonturorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, gyveg butorokat. Percellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

MIELŐTT VENNE, VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüst disztárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, írógépet, könyvritkaságot, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. szám. (3022)

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, ottomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl. 2. az udvarban. (3115)

Hustalan napokon nélkülözhetetlen tanácsadó a Mazdaznan-kéziszakácskönyv Kapható: Jachan-könyvkereskedésben. Timisoara I. Ára 35 lei. Vidékre bélyegben, 60 lei. (2167)

Boroshordók, jó állapotban, különféle nagyságban eladók. Timisoara II., szőlőkben. Str. Kimmel 34. (2164)

Trafik sürgősen eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (2184)

Cserép- és faanyag eladó, egy házra való. Arad-Bujac, Str. Venetiu 14. sz. (3462)

Sürgősen eladó egy rádió, petróleumfűző, férfitrensko, 41-es csizma, női ruhák és 38-as női cipő. Arad, Strada Mocioni 37. (3427)

Veszek cseplőket, traktorokat és kazánokat minden nagyságban. Merkovic Géza, Timisoara IV., Str. Fröbl 46. sz. (2170)

Teljes atiszi felszerelés eladó. Timisoara II., Str. Balas 2. (2172)

Vesünk literes üvegeket 10 leuért Flora likörgyár Arad

Megvételre keresek 3 szobás családi házat, fürdőszobával, villamoshoz közel. Cimeket a timisoarai kiadóba „Készpénz” jellegre. (3126)

Meleg téli ruháit legolcsóbban a „Truco-Record” készítő készülden szabad idejében — otthon készítheti el. A készülek megtekinthető Timisoara I. Piata Unirii Nr. 5 II. em. ajtó 16. (3123)

Modern hálószoba- és konyhabutor eladó. Arad, Str. Doamna Balasa 42 sz. (3479)

Különbéle

Iroda berendezve Aradon bevárosban berbeadó. Társulás vagy más megoldás is lehetséges. Cimek leadandók: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3498)

Kölesön kapható timis-torontalmegyei ingatlanokra, hosszabb lejáratú, előnyös feltételek mellett, beruházási célokra. Ajánlatok az ingatlan megjelölésével „Beruházás” jellegre a timisoarai kiadóhivatalba. (2133)

Kosztos diákokat gondos ellátásra felveszek. Zongora a házban. Timisoara III., Rusu Sirianu-utca 8. (5020)

Kosztos diákok teljes ellátásra felvétetnek. Timisoara I., Strada Braniste 1., I. em., Banatia mögött. (4596)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérbeadom. Dr. Moujalledt, Arad, Str. Mocioni 3.

Elvesztett Kelly Terézia névre szóló utlevél, becsülettel megtatál 1000 lei jutalom ellenében adja le. Arad, str. Paris No. 5. Gloria sorttelep mellett. (3495)

PÁLYAZAT

A Satul-Mic-i római katolikus, két tanerős magyar tannyelvű elemi iskolában megüresedett egy állás. Pályázhatnak okleveles magyar tanítók vagy tanítónők. Havi fizetés 5000 lei.

IGAZGATÓSÁG

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

PÁLYAZAT.

Református vallású allani tanítót keres a Bihor-megyében fekvő Ioanis-i református egyház, aki a kevés munkát jelentő előkönyörgői kántori szolgálatot fizetésért elvállalja. Az egyház az állással szemben fennálló és eddig respektált jog alapján a jelentkezőket az ottani állami iskolához tanítónak ki-nevezetné. A jelentkezők bővebb felvilágosításért a következő címre írjanak: Lelkészi Hivatal, Soneoias, n. Finis, jud. Bihor.

Igazolvány-íényképek

a FOTO STUDIOBAN

a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertăți 4

Hiessen a Déli Hírlapban